

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5687/2558

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ นายธฤตพน วนาสุพันธ์ ผู้ร้อง บริษัทฮิลคอน จำกัด กับพวก จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 146, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 158,
พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า ทรัพย์ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ไม่ใช่
ทรัพย์ของจำเลยที่ 3 แต่เป็นของผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ชอบที่จะสอบสวนให้ได้ความเสีย
ก่อน เพื่อพิจารณาว่าผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดในคดีล้มละลายหรือไม่ แล้ว
ดำเนินการต่อไป การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด่วนสั่งยกคำร้องโดยปฏิเสธว่า
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่มีอำนาจสั่งถอนการยึด จึงมิใช่กรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
สอบสวนและมีคำสั่งไม่ให้ถอนการยึดตามที่ พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 158 บัญญัติไว้
เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีคำสั่งให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา จึงมิใช่เป็นการยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำ
การยึดทรัพย์ต่อศาลตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 158 ที่บัญญัติให้ศาลพิจารณาและมี
คำสั่งชี้ขาดเหมือนอย่างคดีธรรมดา ซึ่งผู้ร้องจะต้องเสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่ขอให้ถอนการยึด
นั้น แต่เป็นกรณีที่ผู้ร้องซึ่งได้รับความเสียหายโดยการกระทำหรือคำวินิจฉัยของ
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลตาม มาตรา 146 ซึ่งตามตารางท้าย
ป.วิ.พ. ประกอบ พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 179 วรรคท้าย มิได้กำหนดให้ผู้ร้องต้องเสีย
ค่าขึ้นศาลหรือเสียค่าธรรมเนียมในการยื่นคำร้องต่อศาล

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสี่เด็ดขาดเมื่อวันที่ 25
ตุลาคม 2548 และมีคำพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549
ต่อมาจำเลยที่ 3 และที่ 4 ได้รับการปลดจากล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483
มาตรา 81/1 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2552 ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า
เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 8162 ตำบลสามเสนใน (สามเสนในฝั่งเหนือ) อำเภอดุสิต
(บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ราคาประเมิน 80,142,000 บาท และจะทำการ
การขายทอดตลาดทรัพย์ดังกล่าวไม่ใช่ทรัพย์ของจำเลยที่ 3 (ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาใน
คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 9092/2541 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้) แต่เป็นของผู้ร้องซึ่งลงทุนและจ่ายให้
เมื่อปี 2540 แต่ใส่ชื่อจำเลยที่ 3 ไว้แทน ผู้ร้องไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจำนองทรัพย์ดังกล่าว จึงขอให้
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไต่สวนและมีคำสั่งปล่อยทรัพย์ที่ยึดให้แก่ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
มีคำสั่งว่า เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ดังกล่าวไว้ก่อนที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
เด็ดขาด โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้เป็นผู้ยึดเอง ผู้ร้องไม่อาจร้องคัดค้านการยึดทรัพย์และ
ขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 158 ยกคำร้อง ผู้ร้อง
ยื่นคำร้องคัดค้านว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาว่าทรัพย์ดังกล่าว
เป็นของผู้ร้องหรือของจำเลยที่ 3 การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา

เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ผู้ร้องวางเงินค่าขึ้นศาลตามราคาทุนทรัพย์ดังกล่าวภายใน 15 วัน มิฉะนั้นถือว่าทิ้งคำร้อง ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ดังกล่าวที่ถูกยึดไว้ในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และได้เสียค่าขึ้นศาลเป็นเงิน 200,000 บาท ไปแล้ว จึงขอถอนคำขึ้นศาลในคดีนี้เนื่องจากเป็นทรัพย์เดียวกัน ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งว่า การร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ในคดีแพ่งของศาลแพ่งกรุงเทพใต้กับคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้ เป็นการยื่นคำร้องคนละศาลและคนละคดี จึงไม่มีเหตุให้งดเว้นคำขึ้นศาลในคดีนี้ ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในชั้นนี้ฟังเป็นยุติว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ หมายเลขแดงที่ 9092/2541 ได้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 8162 ตำบลสามเสนใน (สามเสนฝั่งเหนือ) อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างของจำเลยที่ 3 คดีนี้ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อนำออกขายทอดตลาดชำระหนี้แก่โจทก์ในคดีดังกล่าวซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ต่อมาจำเลยที่ 3 ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2548 และมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนบับลงวันที่ 7 มกราคม 2553 ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในคดีหมายเลขแดงที่ 9092/2541 ขอให้ปล่อยทรัพย์ดังกล่าว อ้างว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของแต่โฉนดจำเลยที่ 3 ถือกรรมสิทธิ์แทน ผู้ร้องมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจำนอง ทั้งนี้ ผู้ร้องได้เสียค่าขึ้นศาล 200,000 บาท แก่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้แล้ว ศาลแพ่งกรุงเทพใต้รับคำร้องขอและนัดไต่สวน โดยหมายส่งสำเนาให้โจทก์ในคดีดังกล่าว จำเลยที่ 3 และเจ้าพนักงานบังคับคดีแก้คดี ตามสำเนาคำร้องขอของผู้ร้องและสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมศาลในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ หมายเลขแดงที่ 9092/2541 ท้ายคำร้องของผู้ร้องฉบับลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553 คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้ยกคำร้องดังกล่าว ผู้ร้องยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลล้มละลายกลาง ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับคำร้องของผู้ร้องไว้ดำเนินการ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ผู้ร้องวางเงินค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่ขอให้ปล่อยทรัพย์ดังกล่าว (เป็นเงิน 200,000 บาท) ภายใน 15 วัน มิฉะนั้นถือว่าทิ้งคำร้อง คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า คำสั่งศาลล้มละลายกลางที่ให้ผู้ร้องวางเงินค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์นั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่าการที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า ทรัพย์ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ไม่ใช่ทรัพย์ของจำเลยที่ 3 แต่เป็นของผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ชอบที่จะสอบสวนให้ได้ความเสียก่อน เพื่อพิจารณาว่าผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดในคดีล้มละลายหรือไม่ แล้วดำเนินการต่อไป การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด่วนสั่งยกคำร้องโดยปฏิเสธว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่มีอำนาจสั่งถอนการยึด จึงมิใช่กรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนและมีคำสั่งไม่ให้ถอนการยึดตามที่พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 158 บัญญัติไว้ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา จึงมิใช่เป็นการยื่นคำร้องขอเพื่อกัดค้านการยึดทรัพย์ต่อศาลตามมาตรา 158 ที่บัญญัติให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งชี้ขาดเหมือนอย่างคดีธรรมดาซึ่งผู้ร้องขอต้องเสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่ขอให้ถอนการยึดนั้น แต่เป็นกรณีที่ผู้ร้องซึ่งได้รับความเสียหายโดยการกระทำหรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลตามมาตรา 146 ซึ่งตามตารางท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 179 วรรคท้าย มิได้กำหนดให้ผู้ร้องต้องเสียค่าขึ้นศาลหรือเสียค่าธรรมเนียมในการยื่นคำร้องต่อศาล การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ผู้ร้องวางเงินค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่ขอให้ปล่อยก็ดี และมีคำสั่งไม่งดเว้นค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ก็ดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น พิพากษาให้ยกคำสั่งศาลล้มละลายกลางที่ให้ผู้ร้องวางเงินค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ดังกล่าว และให้ศาลล้มละลายกลางรับคำร้องของผู้ร้องไว้ดำเนินการต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัยยุทธ ศรีจำนงค์ · ทศนีย์ จันสัจญชัย ธรรมเกณท์ · นายสมศักดิ์ คุณเลิศกิจ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5687/2558>